

01

1

Поезд подходил к Петербургу. В одном из вагонов третьего класса* у окна очутились друг напротив друга два пассажира. Это были симпатичные молодые люди.

Один из них был небольшого роста, лет двадцати семи, курчавый, черноволосый, с серыми, маленькими, но огненными глазами. Тонкие губы складывались в наглую и злую улыбку. Его лицо было бледным и измождённым. Его сосед – молодой человек лет двадцати шести или двадцати семи, роста немного выше среднего. Лицо этого молодого человека было приятное, тонкое и сухое. Он был белокурый и густоволосый, со впалыми щеками и с белой бородкой. Глаза его были большие, голубые** и пристальные. Во взгляде было что-то тихое, но тяжёлое и странное.

Черноволосый сосед разглядел его и спросил с усмешкой:

– Из-за границы?

– Да, из Швейцарии.

Они начали разговаривать. Белокурый рассказал, что более четырёх лет не был в России, что был за границей на лечении какой-то странной нервной болезни.

– А где остановитесь? Не решили ещё?

– Нет, не решил ещё ...

– И это все ваши вещи? – спросил черномазый***.

– Да! – просто ответил белокурый молодой человек.

– А позвольте, с кем имею честь? – спросил у него вдруг черномазый.

– Князь Лев Николаевич Мышкин, – отвечал тот с полной готовностью.

– Князь Мышкин? Лев Николаевич? Не знаю. Даже и не слышал.

*** Vozy třetí třídy byly v předrevolučním Rusku (2. půlka 19. století) nejlevnější, měly pouze dřevěné lavice na sezení a bylo možné v nich potkat představitele různých společenských vrstev, od rolníků přes nižší úředníky až po chudé šlechtice. Zajímavé je, že vozová třída byla lehce rozpoznatelná dle barvy vagonů: vozy první třídy byly modré, druhé třídy žluté, světle hnědé či zlatavé, vagony třetí třídy byly zelené barvy. Osobní vlak v carském Rusku byl tak velmi barevný.

1

Vlak se blížil k Petěrburgu. V jednom z vozů třetí třídy se ocitli u okna proti sobě dva cestující. Byli to hezcí mladí lidé.

Jeden z nich byl pomenší, asi tak sedmadvacetiletý, kučeravý, černovlasý, se šedivýma, malýma, ale ohnivýma očima. Tenké rty se mu křivily drzým a zlým úsměvem. Tvář měl bledou a vyčerpanou. Jeho soused byl mladý muž, také asi šestadvaceti sedmadvacetiletý, a poněkud vyšší postavy. Tvář tohoto mladíka byla příjemná, jemná a suchá. Vlasy měl světlé a husté, tváře vpadlé a bradku bílou. Jeho oči byly velké, bleděmodré a s utkvělým pohledem. V pohledu bylo cosi mírného, ale těžkomyslného a zvláštního.

Černovlasý soused si ho prohlédl a zeptal se s úsměškem:

„Z ciziny?“

„Ano, ze Švýcarska.“

Rozpovídali se. Světlovlasý vypravoval, že více než čtyři roky nebyl v Rusku, že byl v cizině na léčení jakési zvláštní nervové choroby.

„A kde se ubytujete? Ještě jste se nerozhodl?“

„Ne, nerozhodl jsem se ještě...“

„A to jsou všechny vaše věci?“ zeptal se snědý mladík.

„Ano!“ odpověděl prostě světlovlasý.

„A raďte dovolit, s kým mám tu čest?“ zeptal se ho najednou snědý mladík.

„Kníže Lev Nikolajevič Myškin,“ odpověděl blondýn bez otálení.

„Kníže Myškin? Lev Nikolajevič? Neznám. Ba ani jsem o něm neslyšel.“

** V ruštině se rozlišuje tmavě a světle modrá barva – *синий* a *голубой цвет*.

*** *Черномáзый* je hrubé označení pro snědého, černovlasého člověka. V současném Rusku se často používá pro opovržlivé označení osob jižanských národností, Romů, příslušníků Kavkazu či Střední Asie.

– О, ещё бы! – тотчас же ответил князь, – князей Мышкиных теперь нет; мне кажется, я последний.

– Рогожиных знаете? – быстро спросил черномазый.

– Нет, не знаю. Я в России очень мало кого знаю. Это вы Рогожин?

– Да, я Парфен Рогожин.

– Парфен? Сын того самого почётного гражданина Семёна Парфеновича Рогожина, который месяц назад умер и оставил два с половиной миллиона?... – вдруг подключился к разговору ещё один пассажир, по всей видимости, чиновник.

– А ты откуда узнал, что он два с половиной миллиона оставил? – спросил Рогожин. – Да, оставил. Но и брат подлец, и мать денег мне не прислали!

– Может быть, вы отца чем-нибудь рассердили? – отозвался князь. Теперь он с любопытством рассматривал миллионера.

– Да, я действительно родителя раздражил отношениями с Настасьей Филипповной. Да, попутал грех*, – ответил Рогожин.

– С той самой Настасьей Филипповной Барашковой? – спросил чиновник.

– Эге! Всё ты знаешь! – удивился Рогожин. – Когда я впервые раз её на улице встретил, меня как обухом по голове стукнуло: какая это женщина! А были мы с приятелем, который знал её. Он и говорит мне: «Она не пара тебе! Она княгиня, а зовут её Настасьей Филипповной Барашковой. Живёт она с Тоцким. А он не знает, как от неё отвязаться, потому что хочет жениться на другой – первой красавице Петербурга».

Я тогда всю ночь не спал. О Настасье Филипповне думал.

На следующий день отец дал мне немалую сумму и попросил расплатиться по счетам. Я деньги взял, но пошёл в английский магазин, где выбрал пару бриллиантовых подвесок. Потом пошёл к тому приятелю, и мы вместе направились к Настасье Филипповне. Она вышла,

---

* Грех (бес, нечистый) попутал (fraz.) – spáchat hřích, zhřešit, provinit se.

„Ó, jak jinak!“ ihned odpověděl kníže. „Knížata Myškinové už nejsou; myslím, že jsem poslední.“

„Znáte Rogožinovy?“ zeptal se chvatně brunet.

„Ne, neznám. V Rusku znám málokoho. To vy jste Rogožin?“

„Ano, jsem Parfen Rogožin.“

„Parfen? Syn toho váženého měšťana Semjona Parfenoviče Rogožina, jenž před měsícem zemřel a zanechal dva a půl miliónu?“ připojil se najednou k rozhovoru ještě jeden cestující, soudě podle všeho úředník.

„A jak to víš, že zanechal dva a půl miliónu?“ zeptal se Rogožin.

„Ano, zanechal. Avšak ani bratr, ničema, ani matka mi peníze neposlali!“

„Třeba jste otce něčím rozzlobil?“ ozval se kníže. Teď si milionáře zvědavě prohlížel.

„Ano, vskutku se rodiče rozčílili kvůli mému vztahu s Nastasií Filippovnou. Ano, ďábel mi popletl hlavu,“ odpověděl Rogožin.

„Myslíte tím tu Nastasii Filippovnu Baraškovu?“ zeptal se úředník.

„Vida ho! Všecko všecičko ví!“ podivil se Rogožin. „Když jsem ji poprvé potkal na ulici, bylo to jako blesk z čistého nebe: to je ale ženská! Zrovna jsme byli s kamarádem, který ji znal. A ten mi i řekl: ‚Nehodí se k tobě! Je to kněžna a jmenuje se Nastasia Filippovna Barašková. Žije s Tockým. A ten neví, jak by se jí zbavil, protože se chce oženit s jinou – první krasavicí Petěrburgu.‘

Celou noc jsem tehdy nespal. Myslel jsem na Nastasii Filippovnu.

Druhého dne mi dal otec značný obnos a poprosil mě, abych zaplatil splátku. Peníze jsem vzal, šel jsem ale do anglického obchodu, kde jsem vybral pár brilantových náušnic. Pak jsem šel za tím kamarádem a společně jsme se vydali za Nastasií Filippovnou. Vyšla, vzala si dá-

Odlišné slovesné vazby:

думать **о** чём/ком   *myslet na koho/co*
 жениться **на** ком   *oženit se s kým*

взяла подарок, взглянула, усмехнулась: «Благодарю, говорит, за любезное внимание». Откланялась и ушла.

Князь с любопытством рассматривал Рогожина.

– Отец тотчас про всё узнал, – продолжал тот. – Потом меня запер и целый час поучал. А потом поехал к Настасье Филипповне, кланял-

rek, pohlédla na něj, ušklíbala se: ‚Děkuji,‘ říká, ‚za laskavou pozornost‘. Uklonila se a odešla.“

Kníže si se zájmem prohlížel Rogožina.

„Otec se hned o všem dozvěděl,“ pokračoval ten. „Potom mne zamkl a celou hodinu mi dával ‚ponaučení‘. A pak odjel za Nastasií Filippov-

